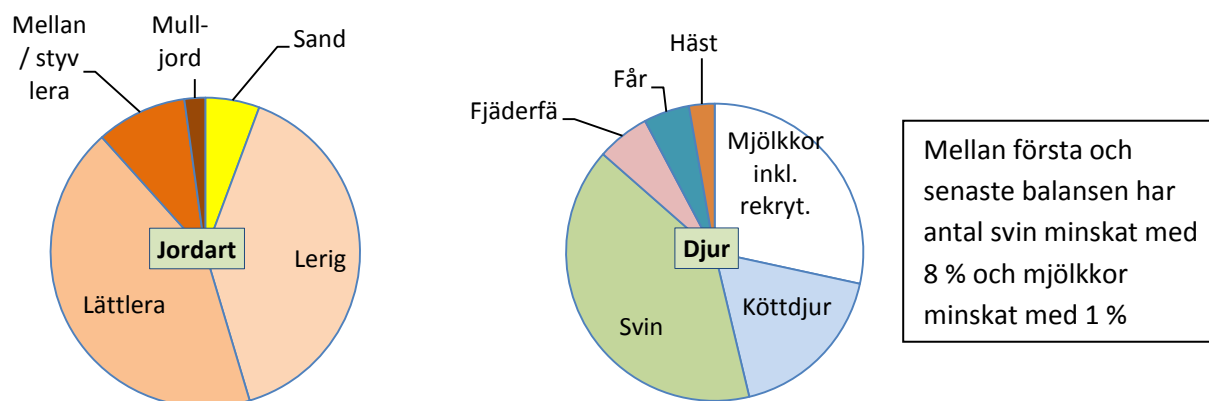

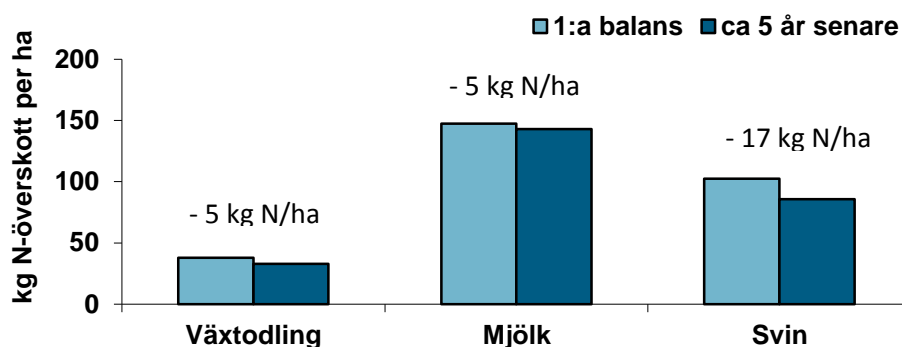
Utvärdering av region Sydöstra inom Greppa Näringen i Skåne på konventionella gårdar t.o.m. 2013

Områdets karaktär

Inom detta område, som omfattar Simrishamns, Skurups och Ystads kommuner, har vi några av de bästa odlingsjordarna i länet med en hög bördighet. Jordarna domineras av den baltiska moränen, men även en hel del isälvsediment och urbergsmorän. Den dominerande jordarten är lättlera med oftast måttlig mullhalt. Djurtätheten är medelhög (0,6 djurenheter/ha). Detta är den klart svintätaste delen av Skåne men även mjölkkor dominerar.

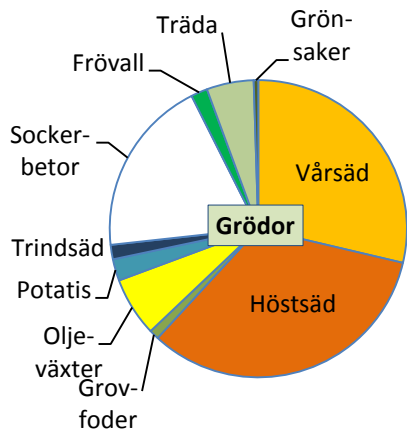

För säkra siffror krävs ett visst antal gårdar varför vi endast kan visa siffror specifikt från växtodlingsgårdar (mindre än 0,2 de/ha), mjölkgårdar (minst 75 % av djuren finns i mjölkproduktionen) och svingårdar (minst 75 % av djuren finns i svinproduktionen). Det är påtagliga minskningar i kväveöverskott inom alla dessa produktionsgrenarna.

Resultat från konventionella växtodlingsgårdar i Sydöstra

Det finns 102 växtodlingsgårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om fem år. Spannmål dominerar med 62 % av arealen, sockerbetor odlas på 19 % och oljeväxter på 6 % av arealen.

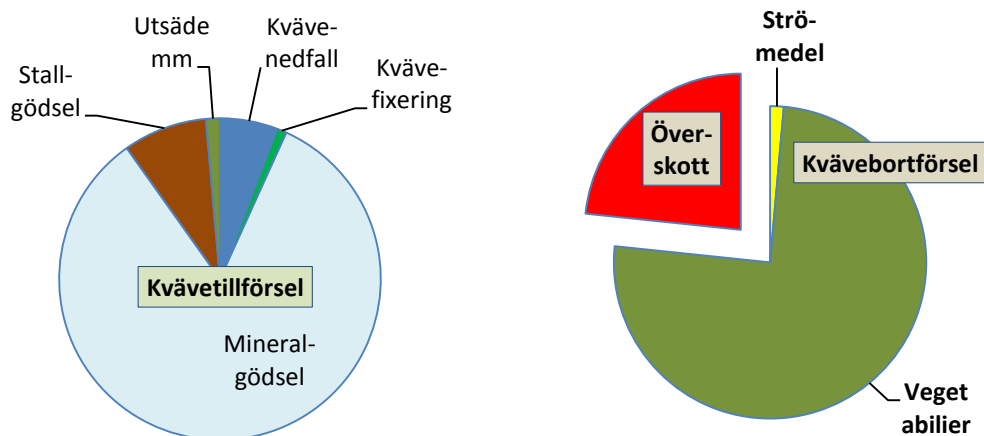
Ändrad grödfördelning mellan den första och den senaste balansen

- Kvarnvede	+2%
- Höstkorn+rågvete+råg	+1%
- Vårvede	-1%
- Havre	-1%
- Oljeväxter	+3%
- Sockerbetor	-3%
-Träda	-3%

Kväve

Kvävetillförseln är hög i denna region, 153 kg N/ha, men skördarna är också höga med en bortförsel på 117 kg N/ha. Överskottet blir därför endast 36 kg N/ha vilket hör till de lägre i Skåne bland växtodlingsgårdarna. Överskottet har dessutom minskat 5 kg/ha mellan första och senaste balansen. Denna minskning beror främst på ökat utflöde via högre skördar.

Kväveflödena på konventionella växtodlingsgårdar i Sydöstra vid senaste balansen

Fosfor och kalium

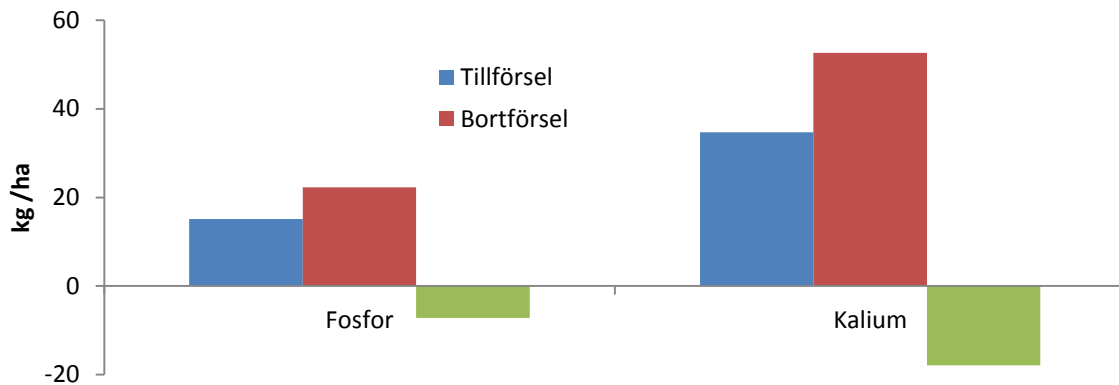
Fosforbalansen i senaste balansen var i snitt -8 kg P/ha, dvs. det bortfördes betydligt mer fosfor än det tillfördes. Grödorna bortförde ca 22 kg P/ha, men det tillfördes bara 14 kg P/ha. Eftersom det inte finns fosfor naturligt från jordarna i denna omfattning innebär detta att markförrådet sakta minskar.

Markförrådet ligger nu i snitt på en nivå mellan klass III och IV som är ganska optimal och ytterligare minskningar riskerar innebära skördesänkningar på sikt. Underskottet har dessutom ökat med 2 kg mellan första och senaste balansen främst pga ökande skördar.

Studeras fosfortillståndet i marken på de enskilda gårdarna går det inte att se den koppling det borde

finnas med högre tillförsel ju lägre markvärden. Obalansen är därför i praktiken ännu större på många gårdar än vad genomsnittet säger.

Fosfor och kaliumbalansen på konventionella växtodlingsgårdar i Sydöstra vid senaste balansen

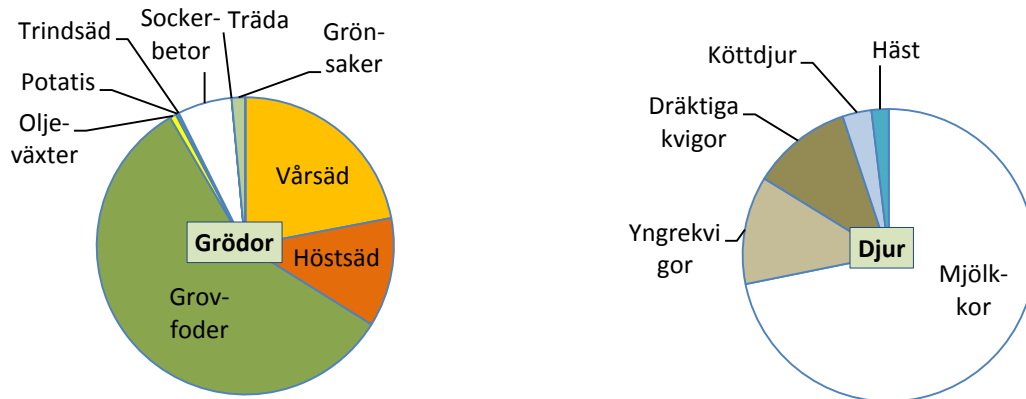

Kaliumbalansen vid senaste balansen låg, liksom för fosfor, på negativa siffror med i snitt -18 kg K/ha. Grödorna tillfördes 35 kg K/ha medan bortförseln låg på 53 kg K/ha. Med tanke på att lerjordar dominerar i denna region och att dessa innehåller mycket naturligt kalium betyder detta inte nödvändigtvis (som för fosfor) minskat markförråd. För både fosfor och kalium gäller att det är dålig överensstämmelse på enskilda gårdar mellan markinnehåll och balanserna, vilket borde väcka en tanke om bättre styrning.

Resultat från konventionella mjölgårdar i Sydöstra

Det finns 23 konventionella mjölgårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om fem år.

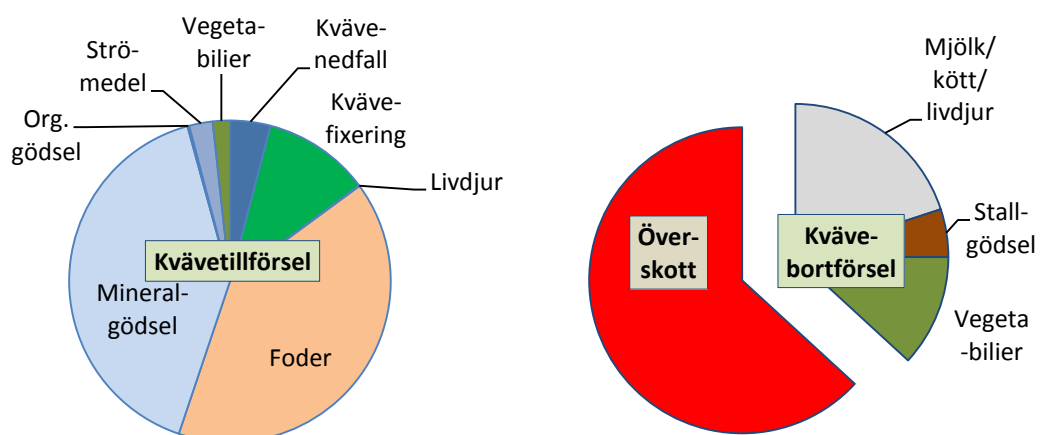
Mjölgårdarna finns generellt på lite lättare jordar och mulljordar inom regionen även om lättlera/styvlara drygt 40 %. Grovfoder odlas på 55 % av arealen, spannmål på 40 % och sockerbetor på 6 %. Mjölkkor och rekryteringsdjur dominerar naturligtvis helt bland djuren.

Kväve

Kvävetillförseln är generellt hög till mjölgårdar, i den senaste balansen 219 kg N vid en djurtäthet på 1,18 de/ha. De stora posterna är foderimport, mineralgödselkväve och kvävefixering.

Kväveflödena på konventionella mjölgårdar i Sydöstra vid senaste balansen

Bortförseln vid senaste balansen var drygt 76 kg N/ha, varav 42 kg/ha via mjölk/kött/livdjur, 27 kg via exporterade växtodlingsprodukter och 7 kg via export av stallgödsel. Överskottet hamnade på 142 kg N/ha, vilket stämmer väl med mjölgårdar inom övriga regioner i Skåne.

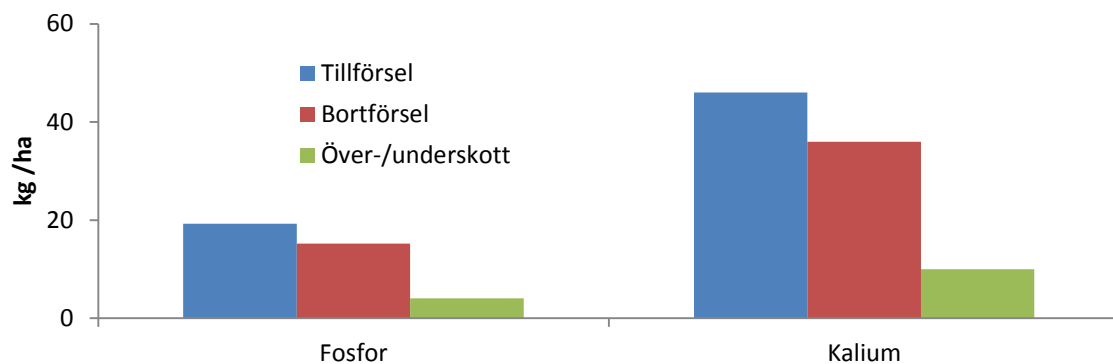
Kväveöverskottet ser ut att ha minskat med 5 kg/ha mellan den första och den senaste balansen (ej statistiskt visat). Statistiskt säker ändring under perioden är endast mineralgödsel som minskat med 19 kg N/ha. För hela Skåne sker på mjölgårdarna en övergång till flytgödsel på fastgödselns bekostnad

vilket troligen ger ett bättre kväveutnyttjande och minskat behov av mineralgödsel. I den sydöstra regionen dominerar dock fastgödseln fortfarande (54%) och kopplingen är inte tydlig här.

Fosfor och kalium

Fosfortillförseln på mjölkgårdarna vid senaste balansen var ca 20 kg P/ha varav foderimporten stod för 14 kg/ha och mineralgödseln för 4 kg/ha. Vi pekar ofta ut mineralfodret men där detta finns specialredovisat utgör det knappt 2 kg P/ha. Utflödet låg på ca 15 kg fördelat främst på mjölk/kött (9 kg P/ha), växtodlingsprodukter (5 kg P/ha) och export av stallgödsel (1,5 kg/ha). Balansen visade ett litet överskott runt 4 kg/ha och detta har inte ändrats under perioden. Med tanke på fosfortillståndet, som i snitt ligger uppåt klass IV, finns generellt utrymme för minskad tillförsel.

Fosfor och kaliumbalansen på konventionella mjölkgårdar i Sydöstra vid senaste balansen

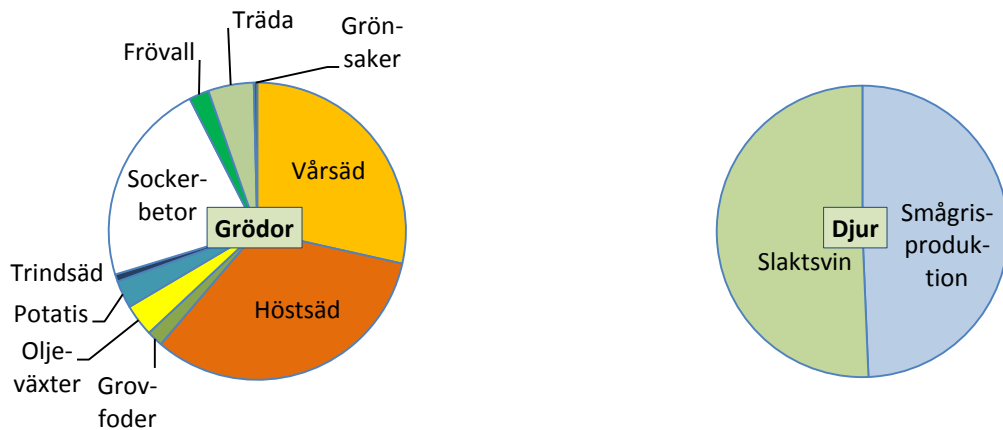
Kaliumtillförseln vid senaste balansen var 46 kg K/ha, varav foderimporten stod för 31 kg K/ha, strömedelsimporten för 7 kg K/ha och mineralgödsel för 6 kg K/ha. Utflödet låg på 36 kg K/ha, fördelat främst på 11 kg K via mjölk/kött, 13 kg via stallgödslexport och 12 kg via växtodlingsprodukter.

Senaste balansen visade ett överskott på 10 kg K/ha, vilket har varit oförändrat under den undersökta perioden. Kaliumtillståndet i marken ligger i snitt strax under klass III och det finns generellt ett visst utrymme för minskad tillförsel.

Resultat från konventionella svingårdar i Sydöstra

Det finns 31 svingårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om 5 år. Djurtätheten har minskat från 0,95 till 0,87 de/ha mellan den första och den senaste balansen.

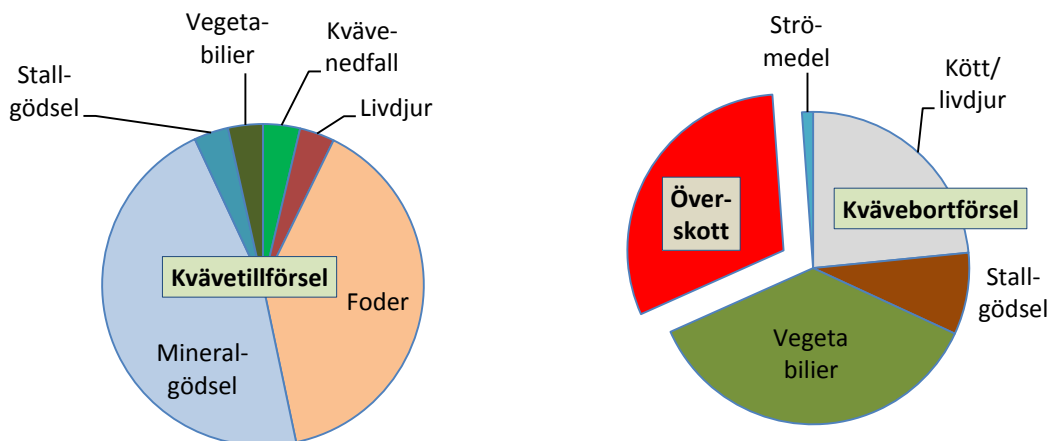
Svingårdarna finns generellt på lite styvare jordar inom regionen. Spannmål finns på 60 % av arealen, sockerbetor på hela 20 %, oljeväxter på 9 % och potatis på 2 %. Djurtätheten är 0,9 de/ha jämnt fördelat mellan smågris- och slaktsvinsproduktion.

Kväve

Kvävetillförseln är generellt hög till svingårdar, i detta fall 230 kg N/ha vid senaste balansen vid en djurtäthet på 0,9 de/ha

Kväveflödena på konventionella svingårdar i Sydöstra vid senaste balansen

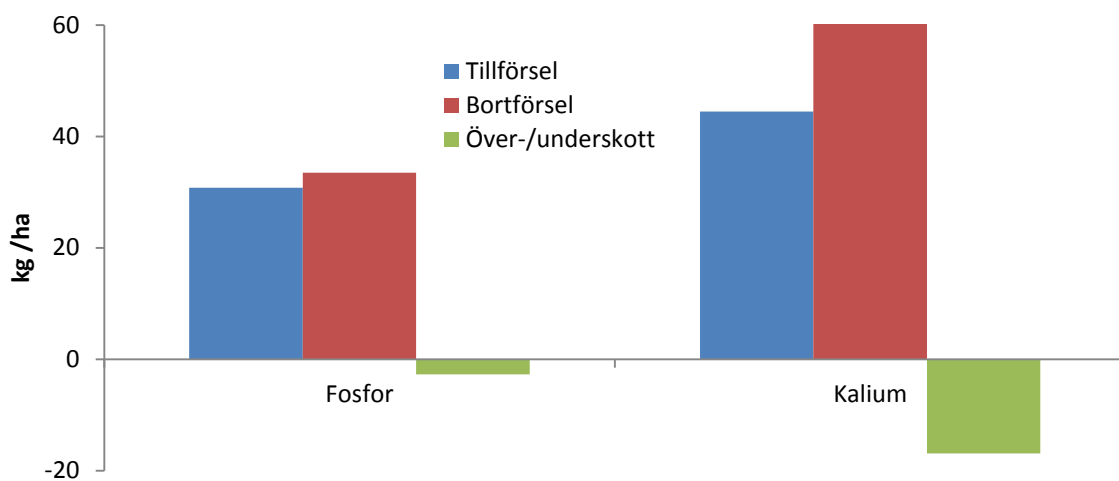
Bortförseln vid senaste balansen var 158 Kg N/ha, varav 53 kg via kött/livdjur, 83 kg via exporterade växtodlingsprodukter och 19 kg via export av stallgödsel.

Överskottet hamnade på ca 76 kg N/ha, vilket stämmer väl överens med svingårdar inom övriga regioner i Skåne. Överskottet har minskat med 17 kg N/ha, vilket främst beror på minskad tillförsel av foder.

Fosfor och kalium

Fosfortillförseln på de konventionella svingårdarna vid senaste balansen var ca 31 kg P/ha, varav foderimporten stod för 22 kg P/ha och mineralgödsel för 3 kg P/ha. Utflödet låg på 34 kg P/ha, fördelat på främst kött/livdjur 10 kg P/ha, växtodlingsprodukter 16 kg P/ha och export av stallgödsel 7 kg P/ha. Balansen visade ett underskott på ca 3 kg/ha, vilket är en klar förändring mot den första balansen där det fanns ett överskott på 4 kg P/ha. Förändringen beror främst på minskad foderimport. Med tanke på fosfortillståndet, som i snitt ligger i klass IV, är detta en positiv utveckling.

Fosfor och kaliumbalansen på konventionella svingårdarna i Sydöstra vid senaste balansen

Kaliumtillförseln vid den senaste balansen var 45 kg K/ha, varav foderimporten stod för 24 kg/ha, mineralgödsel för 13 kg/ha och stallgödselimport för 4 kg/ha. Utflödet låg på 61 kg K/ha fördelat främst på 5 kg via kött/livdjur, 11 kg via stallgödselexport och 43 kg via växtodlingsprodukter.

Balansen visade ett underskott på 17 kg K/ha, vilket är en förändring mot den första balansen då underskottet var 10 kg K/ha. Kaliumtillståndet i marken ligger i snitt strax under klass III.

Underskottet är markant, men inte alarmerande med tanke på att lerjordarna dominerar i området med 41 % lättlera och 14 % mellan/styv lera.

För både fosfor och kalium gäller att det är dålig överensstämmelse på enskilda gårdar mellan markinnehåll och balanserna, vilket borde väcka en tanke om bättre styrning.